

Sesijas dokuments

B9-0338/2021

7.6.2021

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Padomes un Komisijas paziņojumiem,

saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu,

par Parlamenta viedokli attiecībā uz Komisijas un Padomes pašlaik īstenoto nacionālo atveseļošanas un noturības plānu novērtēšanu (2021/2738(RSP))

Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Iratxe García Pérez
S&D grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par Parlamenta viedokli attiecībā uz Komisijas un Padomes pašlaik īstenoto nacionālo atveseļošanas un noturības plānu novērtēšanu (2021/2738(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 174. un 175. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulu (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu¹,
- ņemot vērā 2021. gada 20. maija rezolūciju par Parlamenta tiesībām uz informāciju attiecībā uz valstu atveseļošanas un noturības plānu notiekošo izvērtēšanu²,
- ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā Regula (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (ANM regula), tika pieņemta saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru;
- B. tā kā apmēra un finansēšanas avotu ziņā Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM) ir bezprecedenta instruments; tā kā Komisija gatavojas emitēt kopēja ES parāda instrumentus, jo visas ES dalībvalstis tagad ir sekmīgi ratificējušas Lēmumu par pašu resursiem³;
- C. tā kā ANM sekmīga īstenošana arī stiprinās nepieciešamību pēc kopējas Eiropas fiskālās arhitektūras un varētu tikt izmantota par tās plānu;
- D. tā kā ANM īstenošanas demokrātiskā kontrole un parlamentārā uzraudzība ir iespējama tikai tad, ja visos procedūras posmos pilnībā iesaista Parlamentu un ņem vērā visus tā ieteikumus;
- E. tā kā ar ANM regulas 26. pantu ir izveidots atveseļošanas un noturības dialogs, lai nodrošinātu lielāku pārredzamību un pārskatatbildību un lai Komisija sniegtu Parlamentam informāciju, tostarp par dalībvalstu atveseļošanas un noturības plāniem un to novērtējumu;
- F. tā kā Parlaments pauž savu viedokli par atveseļošanas un noturības dialogā apspriestajiem jautājumiem, cita starpā rezolūcijās un saziņā ar Komisiju; tā kā Komisijai šis viedoklis ir jāņem vērā;
- G. tā kā ANM regulā ir noteiktas sešas Eiropas interešu jomas, kas visas atspoguļo šā

¹ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

² Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0257.

³ Padomes 2020. gada 14. decembra Lēmums (ES, *Euratom*) 2020/2053 par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu, OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.

instrumenta darbības jomu un mērķi;

- H. tā kā ANM regulā ir noteikts, ka vispārīgais mērķis ir veicināt Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, tādējādi uzlabojot dalībvalstu noturību, sagatavotību krīzēm, pielāgošanās spēju un izaugsmes potenciālu, mīkstinot minētās krīzes sociālo un ekonomisko ietekmi, jo īpaši uz sievietēm, bērniem un jauniešiem, sniedzot ieguldījumu Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā, atbalstot zaļo pārkārtošanos, palīdzot sasniegt Savienības 2030. gadam izvirzītos klimata mērķus un īstenojot mērķi, kas paredz sasniegt ES klimatneitralitāti līdz 2050. gadam, jo īpaši izmantojot nacionālos enerģētikas un klimata plānus, kas pieņemti saskaņā ar enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldības mehānismu, kurš izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra Regulu (ES) 2018/1999⁴, un digitālo pārkārtošanos, tādējādi sekmējot augšupēju ekonomikas un sociālo konvergenci, ilgtspējīgas izaugsmes atjaunošanu un veicināšanu un Savienības ekonomiku integrāciju, sekmējot kvalitatīvu darbvietu radīšanu, veicinot Savienības stratēģisko autonomiju līdztekus atvērtai ekonomikai un radot Eiropas pievienoto vērtību;
- I. tā kā Portu sociālajā samitā, kas notika 2021. gada 7. un 8. maijā, ES vadītāji atzina Eiropas sociālo tiesību pīlāru par vienu no atveseļošanas pamatelementiem un tā kā Portu deklarācijā viņi uzsvēra apņemšanos turpināt tā padziļinātu īstenošanu ES un valstu līmenī;
- J. tā kā ANM konkrētais mērķis ir sniegt dalībvalstīm finansiālu atbalstu, lai tās varētu sasniegt savos atveseļošanas un noturības plānos izvirzītos reformu un investīciju starposma rādītājus un mērķrādītājus; tā kā tas nozīmē, ka visām plānos iekļautajām darbībām (tostarp digitālajām un zaļajām investīcijās) un apstiprinātajām reformām un investīcijām ir jāveicina Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu ievērošana, kvalitatīvu darbvietu radīšana un augšupēja sociālā konverģence; tā kā darbības, kas neveicina šo sociālo mērķu sasniegšanu, neatbilst ANM regulas prasībām;
- K. tā kā principā dalībvalstīm nacionālie atveseļošanas un noturības plāni bija jāiesniedz Komisijai līdz 2021. gada 30. aprīlim; tā kā līdz šim atveseļošanas un noturības plānus Komisijai ir iesniegušas 23 dalībvalstis;
- L. tā kā Parlaments 2021. gada maijā rīkoja plenārsēdes debates, pēc kurām tika pieņemta rezolūcija par Parlamenta tiesībām uz informāciju attiecībā uz valstu atveseļošanas un noturības plānu notiekošo izvērtēšanu;
- M. tā kā, lai nodrošinātu pienācīgu ANM īstenošanas demokrātisku pārraudzību un parlamentāro uzraudzību, kā arī lielāku pārredzamību un demokrātisko pārskatatbildību, Komisijai ir regulāri mutiski un rakstiski jāinformē Parlaments par valstu atveseļošanas un noturības plānu novērtējuma gaitu, tostarp par reformām un investīcijām, kas saistītas ar darbības jomu, pamatojoties uz sešiem pīlāriem (tostarp vispārīgajiem un konkrētajiem mērķiem un horizontālajiem principiem) un 11 novērtēšanas kritērijiem, kuri izklāstīti ANM regulā,

⁴ OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.

1. uzskata, ka ANM ir vēsturisks ES instruments, ar ko veicināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, nodrošināt konvergenci, sekmēt konkurētspēju un palīdzēt dalībvalstīm mazināt Covid-19 pandēmijas ekonomisko un sociālo ietekmi, likt to ekonomikai virzīties pa spēcīgas un ilgtspējīgas izaugsmes ceļu, sagatavot ES tādu ilgtermiņa uzdevumu risināšanai kā taisnīga un zaļa pārkārtošanās un digitālā pārveide un radīt ES pievienoto vērtību;
2. prasa, lai Komisija nacionālo atveseļošanas un noturības plānu novērtēšanas procesā rūpīgi piemērotu ANM regulas burtu un garu un pirms attiecīgo Padomes īstenošanas lēmumu projektu pieņemšanas sniegtu padziļinātus un visaptverošus novērtējumus, vienlaikus norobežojoties no tā, ka tā ir bijusi cieši iesaistīta šo plānu sagatavošanā pirms to iesniegšanas; atzinīgi vērtē Komisijas centienus nodrošināt, lai strauji — pirms vasaras sākuma — tiktu pieņemti attiecīgie Padomes īstenošanas lēmumi, kuri saistīti ar nacionālajiem atveseļošanas un noturības plāniem, un Komisijas pastāvīgo sadarbību ar dalībvalstīm, palīdzot tām izstrādāt augstas kvalitātes plānus, kuri dod ievērojamu ieguldījumu mūsu kopīgo Eiropas mērķu sasniegšanā;
3. ir pārliecināts, ka līdzekļi starp nozarēm, sabiedrības slāņiem un nākamajām paaudzēm ir jāsadala taisnīgi, lai pēc iespējas vairāk veicinātu ekonomisko un sociālo augšupējo un teritoriālo konvergenci, labklājību un ekonomisko stabilitāti; uzsver, ka vērienīgi plāni un pareiza izpilde ir ļoti svarīga, lai pilnībā izmantotu šo iespēju; sagaida, ka dalībvalstis pilnībā izmantos tām sniegto iespēju, nodrošinot, ka to plāni ir kvalitatīvi; prasa nodrošināt pilnīgu pārredzamību un pārskatatbildību līdzekļu piešķiršanā un izmantošanā;
4. aicina Komisiju uzstāt uz vērienīgiem reformu pasākumiem, kas būtu daļa no visu dalībvalstu nacionālajiem plāniem neatkarīgi no šo valstu lieluma un vēlēšanu grafika;
5. aicina Komisiju rūpīgi novērtēt, vai ANM resursi palīdz sasniegt ANM regulas mērķi veicināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju dalībvalstīs; aicina Komisiju atturēties no tādu projektu “pārpakošanas”, kuriem nav reālas pievienotās vērtības (sevišķi attiecībā uz mazāk attīstītiem reģioniem), jo īpaši gadījumos, kad tas var palielināt ES sociālās, ekonomiskās un teritoriālās konverģences atšķirības;
6. atkārtο Parlamenta aicinājumu nodrošināt Parlamentam tiesības uz informāciju par pašreizējo nacionālo atveseļošanas un noturības plānu novērtēšanu, lai Parlaments varētu īstenot nevainojamu demokrātisku kontroli pār Komisijas veikto ANM novērtējumu un īstenošanu;
7. aicina Komisiju ar rūpīgi veiktu novērtējumu starpniecību nodrošināt, ka ikviens nacionālais atveseļošanas un noturības plāns visaptverošā un līdzsvarotā veidā efektīvi sniedz ieguldījumu visos sešos pīlāros, kas minēti ANM regulas 3. pantā; atgādina, ka katram pasākumam būtu jāveicina viena vai vairākas Eiropas nozīmes politikas jomas, kas strukturētas šajos sešos pīlāros;
8. uzsver, ka plāniem visā īstenošanas posmā ir jāatbilst regulatīvajām prasībām, tostarp attiecīgi 37 % un 20 % īpatsvaram, kas noteikts attiecībā uz zaļo un digitālo pārkārtošanos; atzinīgi vērtē to, ka saskaņā ar Komisijas informāciju visi oficiāli iesniegtie plāni atbilst investīciju mērķiem klimata un digitālajā jomā; aicina Komisiju novērtēt arī ierosināto pasākumu kvalitatīvo aspektu, lai nodrošinātu, ka ar tiem tiek

efektīvi izpildīti gan kvantitatīvie, gan kvalitatīvie mērķrādītāji visā īstenošanas posmā; sagaida, ka Komisija apstiprinās tikai tādus plānus, kas pilnībā atbilst šim mērķim;

9. atgādina, ka saskaņā ar ANM regulu no ANM nedrīkst finansēt valsts budžeta kārtējos izdevumus, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumos, un aicina Komisiju šo kritēriju vērtēt holistiski;
10. norāda, ka pārrobežu projekti, kuros iesaistīta vairāk nekā viena dalībvalsts, rada augstu Eiropas pievienoto vērtību un ar to saistītu plašāku ietekmi, un pauž nožēlu par to, ka pārrobežu projekti ir iekļauti tikai dažos nacionālajos plānos; aicina Komisiju stingri mudināt dalībvalstis veicināt pārrobežu projektus, ko finansē no ANM;
11. norāda, ka tikai dažas dalībvalstis jau iesniegtajos nacionālajos atvēršanas un noturības plānos ir izvēlējušās pieprasīt aizdevumus; aicina dalībvalstis apsvērt to, kā vislabāk izmantot pieejamos aizdevumus, lai nepieļautu iespēju zaudēšanu; pauž bažas par to, ka ievērojama aizdevumu summa ANM darbības beigās var palikt neizmantoja, un aicina dalībvalstis rūpīgi novērtēt savas vajadzības un pēc iespējas labāk izmantot šo iespēju, iesniedzot vai grozot savus atvēršanas un noturības plānus;
12. aicina Komisiju, sagatavojot Padomes īstenošanas akta projektu, ņemt vērā, ka vēlāk varētu būt nepieciešams grozīt nacionālos plānus, lai nodrošinātu atbilstību ANM regulas prasībām;

Zaļā pārkārtošanās

13. atzinīgi vērtē to, ka zaļās investīcijas ANM satvarā daļēji tiks finansētas, emitējot zaļās obligācijas;
14. uzsver, ka saskaņā ar ANM regulas VI pielikumā izklāstīto metodiku visos plānos vismaz 37 % no kopējā piešķiruma (dotācijas un aizdevumi) būtu jāparedz klimatam; aicina Komisiju, novērtējot 37 % klimata izdevumu mērķrādītāju, pievērst uzmanību tam, lai pasākumi nedublētos vai nebūtu nepareizi iezīmēti un lai nepieļautu zaļmaldināšanu; pauž bažas par to, ka dažas investīcijas tiek apzīmētas kā zaļās investīcijas, lai gan uz tām neattiecas VI pielikumā minētā izsekojamības metodika; ierosina piemērot papildu pārbaudes attiecībā uz jebkādu VI pielikumā noteiktās zaļās izsekojamības metodikas paplašināšanu; uzstāj, ka iepriekš minētā mērķrādītāja izpildei īstenošanas posmā nepieciešamie aizsardzības pasākumi ir pilnībā jāiekļauj Padomes īstenošanas lēmumu projektu mērķrādītājos un starpposma rādītājos;
15. atgādina, ka noteikumi “nenodari būtisku kaitējumu” ir ļoti svarīgs instruments zaļās pārkārtošanās atbalstam līdztekus prasībai, ka ar vismaz 37 % izdevumu (dotācijas un aizdevumi) investīcijām un reformām, kas iekļauti katrā nacionālajā atvēršanas un noturības plānā, būtu jāatbalsta klimata mērķi un jāizvairās no tādu pasākumu finansēšanas, kuri ir pretrunā Savienības mērķiem klimata jomā; atgādina, ka visos pasākumos ir jāievēro princips “nenodari būtisku kaitējumu” Taksonomijas regulas⁵ 17. panta nozīmē, kā prasīts ANM regulā; šajā sakarībā pauž bažas par to, ka plānu

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 18. jūnija Regula (ES) 2020/852 par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai, OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.

novērtēšanā šis princips netiek ievērots, un aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek pilnībā ievērots princips “nenodari būtisku kaitējumu”, tostarp īstenošanas posmā, un publicēt visus saistītos novērtējumus; uzstāj, ka ANM īstenošana nedrīkst izraisīt vides standartu pazemināšanos vai būt pretrunā tiesību aktiem un noteikumiem vides jomā;

16. atgādina — atspoguļojot to, cik svarīgi ir cīnīties pret dramatisko bioloģiskās daudzveidības izzušanu, ANM būtu jāveicina bioloģiskās daudzveidības jomā īstenotās darbības integrēšana Savienības politikās; aicina Komisiju publicēt pārskatu par atvaseļošanas un noturības plānos minētajiem ar bioloģisko daudzveidību saistītajiem pasākumiem, kas efektīvi veicina bioloģisko daudzveidību; pauž bažas par to, ka lielākajā daļā atvaseļošanas un noturības plānu ir ietverti ļoti ierobežoti pasākumi bioloģiskās daudzveidības veicināšanai vai tādu nav vispār; sagaida, ka Komisija stingri piemēros principu “nenodari būtisku kaitējumu” arī šajā sakarībā un jo īpaši noraidīs reformas vai investīcijas, kuras varētu kaitēt bioloģiskajai daudzveidībai vai kuras neparedz atbilstīgus papildpasākumus;
17. uzsver, ka investīcijām ir jārada ilgstoša ietekme, lai ES varētu sasniegt savus oglekļneitralitātes mērķus un mērķus klimata un vides jomā; atbalsta zaļās investīcijas, kas veicina Eiropas ekonomikas pārveidi un palīdz novērst klimatam un videi labvēlīgu investīciju nepietiekamību, pārmērīgi nesubsidējot ilglietojuma patēriņa preču iegādi; pauž bažas par to, ka daudzos nacionālajos atvaseļošanas un noturības plānos galvenā uzmanība ir pievērsta īstermiņa investīcijām, un prasa paredzēt vairāk investīciju un reformu, kas būtu vērstas uz nākamajām paaudzēm un kam var būt arī tūlītēja ietekme;

Digitālā pārveide

18. uzsver, ka saskaņā ar ANM regulu visos plānos būtu jāiekļauj pasākumi, kas būtiski sekmē digitālo pārkārtošanos vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanās izrietošās problēmas, un tiem būtu jāparedz summa, kas ir vismaz 20 % no atvaseļošanas un noturības plāna kopējā piešķiruma, balstoties uz VII pielikumā izklāstīto digitālās izsekojamības metodiku; atgādina, ka līdz ar to minētā metodika ir jāizmanto pasākumiem, kurus nevar tieši attiecināt uz kādu no VII pielikumā uzskaitītajām intervences jomām; atgādina, ka digitālo mērķu atbalsta koeficientus attiecībā uz atsevišķām investīcijām var palielināt, lai ņemtu vērā papildu reformu pasākumus, kuri pastiprina to ietekmi uz digitālajiem mērķiem;
19. atgādina, ka attiecībā uz investīcijām digitālajās spējās un savienojamībā dalībvalstīm savos plānos būtu jāsniedz drošības pašnovērtējums, kura pamatā ir kopīgi objektīvi kritēriji, ar ko identificē visas drošības problēmas, un kurā sīki izklāstīts, kā minētās problēmas tiks risinātas, lai nodrošinātu atbilstību attiecīgajiem Savienības un valstu tiesību aktiem; aicina Komisiju nodrošināt, ka visos nacionālajos plānos, kuros ietvertas šādas investīcijas, ir sniegts šāds novērtējums un ka attiecīgie pasākumi nav pretrunā Savienības stratēģiskajām interesēm;
20. uzskata, ka digitālajām darbībām ir liels potenciāls veicināt ES konkurētspēju starptautiskā mērogā un radīt kvalitatīvas darbvietas, un pauž bažas par to, ka pastāv tādi nacionālie plāni, kas nenodrošina pienācīgu līdzsvaru attiecībā uz investīcijām digitālajā pārveidē un jo īpaši digitālajā infrastruktūrā;
21. aicina Komisiju mudināt dalībvalstis pilnībā ievērot sadarbības, energoefektivitātes un

personas datu aizsardzības principus, kā arī veicināt atklātā pirmkoda risinājumu izmantošanu digitālajās investīcijās, kā prasīts ANM regulā;

Ekonomikas izaugsmes, sociālās un teritoriālās kohēzijas un labklājības veicināšana

22. īpaši atzinīgi vērtē iesniegtajos atveseļošanas un noturības plānos iekļautos pasākumus, kas paredzēti, lai atbalstītu viedu, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un ekonomisko kohēziju, veicinātu kvalitatīvas nodarbinātības radīšanu, cīnītos pret nabadzību un nevienlīdzību, veicinātu kultūru un izglītību, attīstītu kompetences un prasmes, atbalstītu bērnus un jauniešus, uzlabotu gatavību krīzēm un reaģēšanas spējas krīzes situācijās un mazinātu Covid-19 krīzes ietekmi uz ekonomiku;
23. aicina Komisiju novērtēt, vai nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos pienācīga uzmanība ir pievērsta pasākumiem, kas paredzēti bērniem un jauniešiem, jo īpaši valstīs, kurās ir konstatētas strukturālas problēmas tādās jomās kā priekšlaicīga mācību pārtraukšana, jauniešu bezdarbs, bērnu nabadzība un agrīna pirmsskolas izglītība, un nodrošināt, lai tas tā būtu; uzstāj, ka reformas un investīcijas jauniešos, jo īpaši tās, kas saistītas ar prasmju pilnveidi, pārkvalifikāciju, izglītību, profesionālo apmācību un duālo izglītību, digitālajām prasmēm un mūžizglītību, būtu jāsaista ar Garantiju jauniešiem un papildus aprīkojuma iegādei būtu jākoncentrējas uz kompetenču attīstīšanu; uzsver, ka bērnu labā veiktas reformas un investīcijas būtu jāsaista ar Garantijas bērniem principiem un jākoncentrējas uz to, lai katram nabadzīgam bērnam būtu tiesības un iespējas piekļūt bezmaksas veselības aprūpei, bezmaksas izglītībai, bezmaksas bērnu aprūpei, pienācīgam mājoklim un pienācīgam uzturam;
24. atzinīgi vērtē pasākumus, kas iekļauti valstu plānos saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru un ES iniciatīvām nodarbinātības, izglītības, veselības un sociālās aprūpes jomā, lai stiprinātu sociālo kohēziju un sociālās aizsardzības sistēmas un mazinātu neaizsargātību; atgādina Komisijai, ka atveseļošanas un noturības plāniem apmierinošā līmenī ir jāatbilst vērtēšanas kritērijiem, un aicina to rūpīgi izvērtēt katra pasākuma sociālās sekas un ietekmi, lai nodrošinātu atbilstību ANM; uzstāj, lai Komisija nodrošinātu, ka ikviens plāns atbilstoši atspoguļo šos kritērijus;
25. uzskata, ka zaļajām un digitālajām investīcijām piemīt liels potenciāls kvalitatīvu darbvietu radīšanā, nevienlīdzības mazināšanā un digitālās plaisas sašaurināšanā; aicina Komisiju nodrošināt, ka vismazāk aizsargātās kopienas un reģioni un tie, kurus klimata pārmaiņas skar vissmagāk, gūst labumu no zaļajām un digitālajām investīcijām; uzsver, ka no zaļajām un digitālajām investīcijām gaidāmais sociālais ieguvums *ex ante* būtu jānosaka valstu atveseļošanas un noturības plānos, lai nodrošinātu maksimālu ietekmi;
26. prasa Komisijai un Padomei nodrošināt, ka valstu atveseļošanas un noturības plānu sagatavošanā un īstenošanā tiek ņemta vērā un veicināta dzimumu līdztiesība un vienlīdzīgas iespējas visiem, kā arī šo mērķu integrēšana; sagaida, ka Komisija saskaņā ar Eiropas Revīzijas palātas (turpmāk "Revīzijas palāta") īpašo ziņojumu Nr. 10/21 ANM īstenošanas vajadzībām sistemātiski vāks, analizēs un paziņos pieejamos datus dalījumā pēc dzimuma; pauž nopietnas bažas par to, ka lielākā daļa atveseļošanas un noturības plānu būtiski neveicina šo mērķu īstenošanu un to integrēšanu un ka šajos plānos nav iekļauti skaidri un konkrēti pasākumi dzimumu nelīdztiesības problēmas risināšanai, tādējādi potenciāli apdraudot to spēju mazināt krīzes sociālo un ekonomisko

ietekmi uz sievietēm un reaģēt uz attiecīgajiem konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem (KVAI);

27. atgādina, ka atveseļošanas un noturības plāniem būtu jāietver pasākumi reformu un publisko investīciju projektu īstenošanai, izmantojot saskaņotu pasākumu kopumu; atgādina Komisijai, ka ar valstu atveseļošanas un noturības plānu palīdzību ir jārisina kritiskas progresu kavējošas problēmas dalībvalstu ekonomikā un ka šajā nolūkā tiek sagaidīts, ka visi plāni efektīvi veicinās visu attiecīgajos KVAI identificēto sarežģīto uzdevumu vai būtiskas to daļas risināšanu; uzsver, ka 2019. gada, proti, pirmspandēmijas, KVAI būtu interpretējami, ņemot vērā pašreizējo krīzi un jaunus sarežģītus uzdevumus, lai nodrošinātu saskaņotību starp tiem, 2020. gada KVAI un vispārīgajiem un konkrētajiem ANM regulas mērķiem; uzsver, ka visi pasākumi un it īpaši tie, kas saistīti ar digitālo un zaļo pārkārtošanos, būtu izvērtējami arī no sociālā viedokļa, lai novērstu darbvieta zuduma, darba tirgus traucējumu vai nodarbinātības polarizācijas risku vidējas kvalifikācijas darbvieta iznīcināšanas dēļ un nodrošinātu, ka uzņēmumu digitalizācijas un zaļās pārkārtošanās procesi netiek izmantoti kā attaisnojums izmaksu samazināšanas stratēģijām uz darbaspēka ietaupīšanas rēķina; uzstāj, ka Komisijai īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai nodrošinātu, ka ierosinātās reformas ir patiesas, jaunas un vērienīgākas un ka tās tiek uzsāktas pēc iespējas drīzāk;
28. uzsver, ka kvalitatīvu darbvieta radīšana un tās veicināšana ir viens no AMN regulā iekļautajiem mērķiem un ka tas būtu jādara, izmantojot visaptverošu reformu un investīciju kopumu, kā arī pasākumus, kuri nodrošina stabilus līgumus, pienācīgu darba samaksu, darba koplīguma slēgšanas sarunu segumu un sociālās aizsardzības minimumu — tostarp pienācīgas pensijas, kas pārsniedz nabadzības sliekšni — un kuru mērķis ir bezdarba problēmas risināšana; aicina Komisiju iekļaut šos rādītājus pamatnostādņēs sociālā progresā izvērtēšanai valstu atveseļošanas un noturības plānu ietvaros; norāda, ka darba tirgus reformām, kas tiek veiktas kā daļa no valstu atveseļošanas un noturības plāniem, ir jāatbilst šo mērķu sasniegšanai;
29. pauž nožēlu, ka valstu atveseļošanas un noturības plāni netiek pietiekami koordinēti ar partnerības nolīgumiem un ES programmām, tādām kā *InvestEU*; prasa radīt sinerģiju un papildināmību starp ANM, partnerības nolīgumiem, *InvestEU* un citām ES darbībām; aicina Komisiju atvieglot *InvestEU* dalībvalsts nodalījuma izmantošanu;
30. atgādina Komisijai, ka būtiska MVU un jaunuzņēmumu līdzdalība, tostarp publiskā iepirkuma procesos, ir skaidri formulēts ANM regulas mērķis; pauž bažas par to, ka ANM līdzekļus izmantos galvenokārt lieli uzņēmumi un ka pastāv godīgas konkurences kavēšanas risks; aicina Komisiju maksimālu uzmanību veltīt tam, lai nodrošinātu, ka ANM finansējumu saņem MVU un jaunuzņēmumi, tostarp, šajā nolūkā formulējot starpposma rādītājus un pastāvīgus norādījumus par programmu īstenošanu dalībvalstīs; ierosina pastāvīgajā uzraudzībā iekļaut to ANM līdzekļu daļu, kuru galasaņēmēji ir MVU, šajā nolūkā cita starpā izmantojot kopējus rādītājus;
31. aicina Komisiju izvērtēt, cik lielā mērā ANM ietvaros veiktās reformas un investīcijas spēs mazināt Komisijas aplēsto investīciju trūkumu Eiropā, lai sasniegtu mērķus klimata, vides un sociālās ilgtspējas jomā, tostarp Parīzes nolīguma mērķus un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM);

Jeinteresēto personu līdzdalība

32. atgādina, ka saskaņā ar ANM regulas 18. panta 4. punkta q) apakšpunktu valstu atveseļošanas un noturības plānos būtu jāiekļauj “kopsavilkums par apspriešanās procesu, kas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu veikts ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jaunatnes organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, un par to, kā ieinteresēto personu ieguldījums tiek atspoguļots atveseļošanas un noturības plānā”; aicina Komisiju mudināt dalībvalstis apspriesties ar visām valstu ieinteresētajām personām un nodrošināt to līdzdalību, tostarp pilsoniskās sabiedrības, sociālo partneru un vietējās un reģionālās pašpārvaldes iestāžu līdzdalību, šo plānu īstenošanā un jo īpaši tās uzraudzībā, lai nodrošinātu, ka notiek apspriešanās par jebkādiem turpmākiem grozījumiem vai par iespējamiem jauniem plāniem;
33. atgādina, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību 152. pants nosaka, ka Savienība atzīst un savā līmenī veicina sociālo partneru lomu un ievēro to autonomiju; uzsver, ka atbilstoši valstu ieinteresēto personu, tādu kā valstu parlamenti, vietējās un reģionālās pašpārvaldes iestādes, sociālie partneri, NVO un pilsoniskā sabiedrība, līdzdalībai valstu atveseļošanas un noturības plānu sagatavošanā un īstenošanā būs izšķiroša nozīme, lai sekmīgi īstenotu šos plānus un ANM kopumā, palielinātu valstu līdzatbildību par tiem, nodrošinātu ātru, pārredzamu, efektīvu un pienācīgu līdzekļu apguvi, palielinātu pārredzamību un novērstu pārklāšanos, neatbilstību un dubultu finansēšanu; atkārti Reģionu komitejas un daudzu ieinteresēto personu izteiktās bažas un pauž nožēlu par to, ka daudzas dalībvalstis plānu sagatavošanā nav iesaistījušas vai nepietiekami ir iesaistījušas reģionālās un vietējās pašpārvaldes iestādes, lai gan ir atkarīgas no tām lielas daļas ANM līdzekļu novirzīšanā; turklāt pauž nožēlu par to, ka dažos gadījumos pat valstu parlamenti netika pienācīgi iesaistīti vai informēti; brīdina, ka, veicot jebkādus pasākumus valstu atveseļošanas un noturības plānu ietvaros, pilnībā būtu jāievēro ES *acquis*, valstu tiesību akti un prakse, kā arī attiecīgo ieinteresēto personu loma, jo īpaši reformu un investīciju plānošanā un īstenošanā;

Plānotie pasākumi, starpposma rādītāji un mērķrādītāji

34. uzstāj, ka visām reformām un investīcijām jābūt saistītām ar starpposma rādītājiem, mērķrādītājiem un izmaksu aprēķiniem, kas ir atbilstoši, skaidri, sīki aprakstīti un pienācīgi uzraudzīti un jo īpaši nodrošina pilnīgu atbilstību ANM regulai un ES *acquis*, atspoguļojot skaidras dalībvalstu saistības;
35. prasa Komisijai nodrošināt, ka pirms to starpposma rādītāju un mērķrādītāju izpildes izvērtēšanas, par kuriem panākta vienošanās Padomes īstenošanas lēmumos un valstu atveseļošanas un noturības plānos, Parlaments saņem sākotnējos konstatējumus par valstu atveseļošanas un noturības plānos iekļauto starpposma rādītāju un mērķrādītāju izpildi, kā prasīts ANM regulas 25. panta 4. punktā;
36. atgādina Komisijai, ka līdztekus investīcijām būtu jāveic reformas, un prasa nodrošināt, ka visas apstiprinātās investīcijas, par kurām lēmums pieņemts ar atpakaļejošu spēku, ir papildināmas ar atbilstošiem starpposma rādītājiem un mērķrādītājiem un ka tās atbilst visām attiecīgo tiesību aktu prasībām; atkārtoti norāda, ka ANM tika iecerēts, lai atbalstītu projektus, kuros ievērots Savienības finansējuma papildināmības princips;

atzīmē, ka patiesi papildinošu no ANM finansētu projektu trūkums varētu ierobežot tā makroekonomisko ietekmi;

Institucionālā noturība, pārvaldība un administratīvā spēja

37. uzsver — lai ANM un valstu atveseļošanas un noturības plāni tiktu sekmīgi īstenoti, Komisijai, dalībvalstīm un visiem īstenošanā iesaistītajiem partneriem būtu jānodrošina pilnīga pārredzamība un pārskatatbildība; aicina Komisiju izvērtēt attiecīgo dienestu un ES institūciju, tādu kā Revīzijas palāta, Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Eiropas Prokuratūra (*EPPO*), vajadzības un nodrošināt tos ar nepieciešamajiem finanšu un cilvēkresursiem, kas ir pietiekami, lai veiktu šīs bezprecedenta ES izdevumu summas pareizas izmantošanas rūpīgu pārbaudi;
38. atgādina, ka ANM būtu jāīsteno saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu, tostarp, efektīvi novēršot krāpšanu, arī nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, korupciju un interešu konfliktu un attiecīgā gadījumā izmantojot kriminālvajāšanu; tādēļ prasa Komisijai izvērtēt valstu atveseļošanas un noturības plānus, jo īpaši to pārvaldības struktūras, no pievēršanās tiem valsts līmeņa pasākumiem viedokļa, kuri tiek uzskatīti par tādiem, kas atvieglo agresīvu nodokļu plānošanu, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas vai nodokļu apiešanu, vai no pievēršanās neefektīviem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pasākumiem viedokļa;
39. atgādina, ka attiecībā uz ANM un ikvienu valsts atveseļošanas un noturības plānu pilnībā būtu jāievēro Tiesiskuma regula⁶ un Pamattiesību harta; prasa Komisijai rūpīgi izvērtēt plānotos pasākumus, ko dalībvalstis ierosinājušas, lai nepieļautu, atklātu un novērstu korupcijas, krāpšanas un interešu konflikta gadījumus ANM ietvaros piešķirto līdzekļu izmantošanā, un šajā sakarā īpašu uzmanību pievērst tam, lai valstu plānos būtu iekļautas visas nepieciešamās ar attiecīgajiem KVAI saistītās reformas kopā ar attiecīgajiem starpposma rādītājiem un mērķrādītājiem; mudina Komisiju ļoti rūpīgi uzraudzīt ES finanšu interešu apdraudējumus ANM īstenošanā, kuri saistīti ar jebkādiem tiesiskuma principu pārkāpumiem vai iespējamiem pārkāpumiem, šajā sakarā īpašu uzmanību pievēršot publiskajam iepirkumam; sagaida, ka Komisija neveiks nekādus maksājumus ANM ietvaros, ja nebūs izpildīti starpposma rādītāji, kas saistīti ar pasākumiem korupcijas, krāpšanas un interešu konflikta nepieļaušanai, atklāšanai un novēršanai no ANM piešķirto līdzekļu izmantošanā;
40. mudina Komisiju uzstāt, lai dalībvalstis īstenotu reformu un investīciju pasākumus, kas palielina administratīvo un institucionālo noturību un gatavību krīzes situācijai;
41. aicina dalībvalstis standartizētā elektroniskā un savstarpēji izmantojamā formātā vākt un reģistrēt datus par galasaņēmējiem un galīgajiem labuma guvējiem, kā arī par to projektu mērķiem, summu un atrašanās vietu, kurus finansē no ANM, un izmantot vienoto datizraces rīku, kas jānodrošina Komisijai; turklāt aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk pabeigt vienotā datizraces rīka izstrādi; atgādina, ka ANM regulas 22. panta 2. punktā dalībvalstīm ir noteikts pienākums vākt datus un nodrošināt piekļuvi standartizētām datu kategorijām; atgādina Komisijai, ka tai ir jānodrošina šo pienākumu

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (OV L 433I, 22.12.2020., 1. lpp.).

izpilde revīzijas un kontroles vajadzībām un tas, ka ir pieejama salīdzināma informācija par līdzekļu izlietojumu saistībā ar pasākumiem reformu un investīciju projektu īstenošanai atveseļošanas un noturības plānu ietvaros; turklāt atgādina Komisijai nepieciešamību nodrošināt pārredzamību attiecībā uz galīgajiem labuma guvējiem un to, ka ir ieviesti atbilstoši mehānismi, lai izvairītos no dubultas finansēšanas;

Parlamenta īstenotā deleģēto aktu izvērtēšana

42. uzsver, ka deleģēto aktu projekti, kas izstrādāti pēc ANM regulas, proti, deleģētais akts par atveseļošanas un noturības rezultātu pārskatu un deleģētais akts, ar ko nosaka kopējus rādītājus ziņošanai par progresu šī mehānisma īstenošanā un metodiku ziņošanai par sociālajiem izdevumiem, neatbilst Parlamenta cerībām;
43. aicina Komisiju nodrošināt pilnīgu pārredzamību attiecībā uz to deleģēto aktu apstiprināšanas grafiku, kuri pieņemti pēc ANM regulas, proti, attiecībā uz deleģētajiem aktiem par atveseļošanas un noturības rezultātu pārskatu un metodiku ziņošanai par sociālajiem izdevumiem, tostarp tiem, kas paredzēti bērniem un jauniešiem, un uz deleģēto aktu, ar ko nosaka kopējus rādītājus ziņošanai par progresu šī mehānisma īstenošanā, kā arī aicina to ņemt vērā attiecīgos atveseļošanas un noturības dialoga elementus;
44. uzsver, ka ir svarīgi vienoties par sociālās izsekošanas metodiku valstu atveseļošanas un noturības plānu *ex ante* izvērtēšanai, lai nodrošinātu, ka šajos plānos izklāstītās darbības veicina ANM regulā noteikto sociālo mērķu sasniegšanu; uzskata, ka sociālās izsekošanas metodikai ir jāatbilst Eiropas sociālo tiesību pīlāra struktūrai un ka ar tās palīdzību ir jāanalizē tas, ka darbības veicina ikviena no pīlāra 20 principiem īstenošanu; apgalvo, ka rezultātu pārskatam un kopējiem rādītājiem, kas nepieciešami, lai ikvienā no sešiem pīlāriem izvērtētu atveseļošanas un noturības plānu īstenošanā sasniegto progresu virzībā uz vispārējo un konkrēto mērķu sasniegšanu, vajadzētu būt efektīviem; uzstāj, ka labākais mehānisms, lai izvērtētu virzībā uz augšupēju sociālo konvergenci sasniegto progresu, ir Eiropas pusgada sociālo rezultātu pārskats, un tāpēc ierosina šo rezultātu pārskatu integrēt kopējos rādītājos kā instrumentu sociālā progresa uzraudzībai;
45. aicina Komisiju iekļaut sociālo rezultātu pārskata sociālos rādītājus — jo īpaši tos, kas saistīti ar pienācīgu darbu, sociālo taisnīgumu, vienlīdzīgām iespējām, stabilām sociālās labklājības sistēmām un taisnīgu mobilitāti, — kopējos rādītājos, kuri jāizmanto atveseļošanas un noturības mehānismā ziņošanai par progresu un plānu uzraudzībai un vērtēšanai, kā arī sociālās izsekošanas metodikā, tostarp attiecībā uz Garantiju bērniem un Garantiju jauniešiem; uzsver, ka Parlaments rūpīgi analizēs deleģētos aktus, ko Komisija iesniegs šajā jomā, lai noteiktu, vai sociālie rādītāji, rezultātu pārskats un sociālā metodika atbilst izvirzītajiem mērķiem, un pārbaudītu, vai nav izsakāmi iebildumi;

Secinājumi

46. aicina Komisiju atbilstoši un saskaņā ar ANM regulu izvērtēt iesniegtos plānus; pauž nopietnas bažas par vairāku valstu atveseļošanas un noturības plānos paredzēto pasākumu atbilstību pamatā esošās ANM regulas prasībām un prasa Komisijai nodrošināt, ka visu plānu visi elementi pilnībā atbilst ANM regulai;

47. atgādina Komisijai savu prasību pildīt pienākumus, kas tai noteikti ANM regulā, proti, sniegt Parlamentam visu attiecīgo informāciju par stāvokli ANM regulas īstenošanā un ņemt vērā jebkādus elementus, kuri izriet no atveseļošanas un noturības dialogā paustajiem viedokļiem, tostarp attiecīgo komiteju un plenārsēdes rezolūcijās izteiktos viedokļus; atzinīgi vērtē Komisijas uzlabotos centienus sniegt atbilstošu informāciju regulāri rīkotajās apspriedēs ar Parlamentu;
48. uzstāj, lai Komisija nodrošinātu, ka valstu atveseļošanas un noturības plānos ir iekļauti noteikumi, kas nodrošina, ka Savienības finansējuma saņēmēji atzīst Savienības finansējuma izcelsmi un nodrošina tā pamanāmību, tostarp, attiecīgā gadījumā izvietojot Savienības emblēmu un atbilstošu paziņojumu par finansējumu, kurā lasāms “Eiropas Savienības finansējums — *NextGenerationEU*”;
49. atgādina Padomei, ka jo īpaši īstenošanas lēmumu pieņemšanas stadijā “Padomes sagatavošanas struktūrās notikušo diskusiju attiecīgos rezultātus paziņo Eiropas Parlamenta kompetentajām komitejām”;
50. aicina Komisiju atveseļošanas un noturības dialogu laikā turpināt izmantot atklātu, pārredzamu un konstruktīvu pieeju;
51. atgādina Parlamenta 2020. gadā pausto nostāju par labu spēcīgākam atveseļošanas plānam un aicina Komisiju un Padomi izvērtēt, vai pašreizējās krīzes pārvarēšanai nav nepieciešami papildu līdzekļi, lai nodrošinātu, ka ES var konkurēt ar lielu valstu vai reģionu ekonomiku;
 - o
 - o o
52. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Eiropadomei un Komisijai.